

**КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОГО
ПОПИТУ НА ПРОДОВОЛЬЧОМУ РИНКУ РЕГІОНУ***Анотація*

Розвиток регіональних ринків в довгостроковому періоді значною мірою диктуватиметься як потребою в адаптації регіональних економічних систем до зрушень, що відбулися внаслідок масштабної фінансово-економічної кризи 2008–2009 рр. і наступного періоду глобальної макроекономічної нестабільності, так і векторною спрямованістю інтеграційних процесів. Тому сьогодні відбувається пошук нових моделей організації економічних і суспільних процесів в регіонах України, перегляду ролі держави у захисті інтересів населення регіонів. Рівень розвитку регіональних продовольчих ринків визначає рівень продовольчої безпеки України, а також визначає рівень розвитку продовольчих ринків України.

Ключові слова: продовольчий ринок, регіональний ринок, попит, платоспроможність, регулювання розвитку продовольчого ринку.

А. В. Катана, к.э.н.,Черновийкий торгово-економический институт КНТЭУ,
г.Черновцы**КОМПЛЕКСНЫЙ ПОХОД К ФОРМИРОВАНИЮ ПЛАТЕЖЕСПОСОБНОГО
СПРОСА НА ПРОДОВОЛЬСТВЕННОМ РЫНКЕ РЕГИОНА***Аннотация*

Развитие региональных рынков в долгосрочном периоде в большей степени будет диктоваться как потребностью в адаптации региональных экономических систем к сдвигам, которые возникли вследствие масштабного финансово-экономического кризиса 2008-2009 гг. и последующего периода глобальной макроэкономической нестабильности, так и векторной направленностью интеграционных процессов. Потому поиск новых моделей организации экономических и общественных процессов в регионах Украины, а также пересмотр роли государства в процессе защиты интересов населения регионов осуществляются постоянно. Уровень развития региональных продовольственных рынков отображает уровень продовольственной безопасности Украины и уровень развития продовольственных рынков Украины.

Ключевые слова: продовольственный рынок, региональный рынок, спрос, платежеспособность, регулирование развития продовольственного рынка.

Постановка проблеми. Для вирішення проблеми забезпечення населення регіону продовольством і найбільш повного задоволення його платоспроможного попиту необхідно формування як науково

обґрунтованої національної політики, спрямованої на розвиток продовольчого ринку, так і регіональної продовольчої політики, побудованої з урахуванням регіональних особливостей виробництва і споживання продуктів харчування.

Наука і практика довели, що регіональний продовольчий ринок повинен формуватися на основі прогнозованих і керованих, а не стихійних процесів, не на випадкових зв'язках, а на прогнозованих і запланованих відносинах між його учасниками. Тому особливої актуальності набувають теоретичне осмислення і практичне вирішення завдання удосконалення організаційно-економічних засад розвитку продовольчого ринку регіону, побудови механізму формування та розвитку відносин між суб'єктами ринку, визначення ролі державних і регіональних органів управління, інших суб'єктів у організаційно-економічному механізмі регулювання продовольчого ринку, виявлення факторів, що визначають вибір тієї чи іншої форми взаємодії між суб'єктами. В результаті це сприятиме скороченню виробничих і невиробничих витрат усіх суб'єктів ринку, забезпечить формування стабільного антикризового середовища їх діяльності, збалансування кількісних показників кон'юнктури продовольчого ринку: пропозиції (обсягів виробництва), попиту (купівельної спроможності) стабілізує динаміку цінних показників на товари.

Анализ останніх джерел і публікацій. Проблеми ринку та його регулювання розглядалися вітчизняними та зарубіжними вченими в різних аспектах: дослідження проблем ринкової рівноваги, конкуренції, обміну, добробуту, державного регулювання, проблем регіональних і галузевих ринків і, зокрема, регіонального продовольчого ринку. Особливий інтерес представляють роботи в області теорії та методології за такими науковими напрямками як роль маркетингу в задоволенні і розвитку потреб, споживчий попит і його формування, питання продовольчої безпеки, проблеми планування та ефективного функціонування ринку продовольства.

Накопичений економічною наукою багатий досвід і результати теоретичних досліджень слугували основою даного дослідження, яке базується на положеннях і висновках наукових праць і публікацій провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, що займаються загальними проблемами функціонування ринку та його регулювання і, зокрема, розвитку регіональних продовольчих ринків, а саме: Л. І. Абалкіна, Г. Л. Азоева, В. М. Бондаренка, Дж. Х. Доннеллі, С. І. Дорогунцова, Дж. Кейнса, Ф. Котлера, Ж-Ж. Ламбена, К. Ланкастера, П. Т. Саблука, П. Самуельсона, А. Сміта, О. Г. Светлакова, М. А. Хвесика, Є. В. Хлобистова, В. І. Хомякова, Л. Г. Чернюк, О. В. Шебаніної та ін.

Мета статті. Разом з тим аналіз показує, що сьогодні необхідно удосконалити та уніфікувати засади розвитку продовольчого ринку регіону, розробити більш досконалий механізм регулювання продовольчого ринку на основі підходів, що включають елементи і фактори розвитку продовольчого ринку. У даному дослідженні висвітлюватиметься процес комплексного підходу до формування пласпроможного попиту.

Виклад основного матеріалу. Для створення будь-якої моделі взаємодії учасників продовольчого ринку необхідно, насамперед, визначити вихідні дані, що характеризують ситуацію на ринку, виявити основні протиріччя, намітити чітко сформульовані цілі. При цьому цілі учасників продовольчого ринку можуть бути спрямовані не тільки в певну сферу, але і як на посилення взаємозв'язку виробників і споживачів, так і проти нього. У табл. 1 представлені цілі, реалізація яких залежить від задоволення існуючих потреб у сільськогосподарській сировині і продовольстві, і основні організаційно-економічні важелі, що знижують втрати учасників продовольчого ринку.

Зацікавленість державної влади в розвитку регіонів пов'язана з тим, що регіональні продовольчі ринки є частиною її економіки, і розвиток кожного складового елементу відбивається в загальній ефективності: якщо неефективні продовольчі ринки кількох регіонів, то загальна результативність економіки країни знижується пропорційно числу «несприятливих» в цьому відношенні регіонів. Державна влада в особі як законодавчих, так і виконавчих органів, зацікавлена в посиленні не тільки економічного чинника, а також соціального. Підвищення рівня життя через збільшення робочих місць в сільській місцевості дає видимий економічний ефект на розвиток економіки країни.

Регіональна влада отримує можливість збільшити регіональний валовий продукт, а також залучити інвестиції під сільськогосподарські ресурси, що стабільно розвиваються.

Найбільший економічний результат від розвитку продовольчого ринку отримують сільськогосподарські підприємства – постійний гарантований збут своєї продукції, а значить зниження ризику втрат. Крім того, сільськогосподарські підприємства отримують можливість при використанні економічних механізмів держави використовувати більше кредитних ресурсів та інвестицій для переоснащення виробництва та виведення його на новий етап розвитку шляхом модернізації. Посилення спеціалізації сприяє максимальному використанню природно-кліматичного потенціалу.

Харчова та переробна промисловість отримує гарантованих постачальників, що знижує ризик зриву виробничого процесу. Крім того,

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

загальним ефектом для двох сфер (переробки та реалізації) є зниження транспортних витрат, що завжди веде до зниження собівартості продукції, а для кінцевого споживача до більш вигідної ціни.

Таблиця 1

Цілі в розвитку продовольчого ринку*

Учасник	Основні економічні цілі	Організаційно-економічні важелі впливу
Державна влада	посилення спеціалізації і рівномірності виробництва в країні; продовольче самозабезпечення регіонів і безпеку країни; регіональна стійкість сільського господарства; зниження рівня безробіття в країні та підвищення рівня життя населення	міжбюджетні трансферти на підтримку регіонального продовольчого ринку; фінансуватися не державних цільових програм; розвиток системи державної підтримки на основі досвіду розвинених країн
Регіональна влада	збільшення регіонального валового продукту; розвиток регіонального продовольчого ринку та ринку факторів сільськогосподарського виробництва; підвищення інвестиційної привабливості регіонального АПК; створення нових робочих місць в регіоні	розвиток інфраструктурного сектора виробництва та інститутів, що оперують на ринку фінансовими інструментами; розробка і фінансування регіональних цільових програм; залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій
Сільськогосподарські підприємства	зростання економічної ефективності; отримання максимального прибутку; розширення виробництва, його інтенсифікація та модернізація	вдосконалення економічної роботи; стимулювання використання потенційних ресурсів виробництва
Харчова та переробна промисловість	зниження транспортних витрат; підконтрольність виробництва сировини; прискорення оборотності капіталу за рахунок скорочення термінів поставки; зниження ризику за рахунок безперебійності постачання	налагодження економічних зв'язків; збільшення виробничих потужностей; стратегічне планування, бізнес-планування; довгострокове інвестування сільського господарства
Посередники	отримання прибутку; скорочення витрат на транспортування	налагодження ділових контактів
Кінцеві споживачі	задоволення первинних потреб	економічний вибір блага через обсяги закупівель

*Джерело [2, с. 180]

У вирішенні проблем продовольчого ринку необхідно більш чіткий розподіл повноважень між державними та регіональними органами влади, закріплення їх у законодавчому порядку. Центр ваги в процесі формування продовольчого комплексу в даний час об'єктивно переміщується на регіональний рівень. За державним рівнем залишається вироблення єдиної економічної політики, формування умов і важелів економічного регулювання, розробка цільових

програм розвитку продовольчого комплексу. Державна продовольча програма може реалізуватися тільки через регіональну політику і практику агропромислового виробництва, проведену суб'єктами України. Організація агропромислового виробництва має глибоку регіональну специфіку, кожен регіон володіє власними резервами розвитку продовольчого комплексу і формує самостійну продовольчу політику.

Механізм регулювання продовольчого ринку – це сукупність здійснюваних за допомогою системи правових, економічних, організаційних та інших заходів результативних дій на виробників і споживачів продуктів харчування з метою оптимізації продовольчого ринку та раціонального використання наявного потенціалу. До концептуальних положень регулювання продовольчого ринку та підтримки сільськогосподарського виробництва можуть бути віднесені наступні:

- необхідність здійснення цих заходів незалежно від інтенсивності державної підтримки та регулювання;
- регулювання виробництва і збуту продукції за допомогою прямого втручання, економічного регулювання, організаційних і адміністративних заходів впливу, але перевага віддається економічним і правовим заходам;
- регулювання має бути спрямоване в основному на стимулювання виробництва, що викликано нестійким станом сільського господарства та збереженням тенденції втрати продовольчої безпеки;
- наявність необхідних умов для здійснення ефективних, що в максимальному ступені відповідають вимогам, заходів підтримки сільськогосподарського виробництва.

Не претендуючи на завершеність, пропонуємо наступну структуру економічного механізму регулювання продовольчого ринку (рис.1)

На підставі проведеного дослідження виділимо основні принципи функціонування продовольчого ринку:

1) взаємодія суб'єктів продовольчого ринку відбувається за певною схемою, яка складається з низки продовольчих ланцюжків, що представляють собою канали розподілу. Продовольчий ланцюжок доповнюється супутніми фінансовими, інформаційними та іншими потоками. Початковою ланкою продовольчої цілі є сільськогосподарський товаровиробник (виробник продовольчої сировини), а кінцевим – безпосередній споживач продовольства:

2) економічні інтереси всіх сторін виробничих відносин продовольчого ринку взаємопов'язані і взаємозалежні, якщо задоволення інтересів однієї сторони відбувається за рахунок обмеження інтересів іншої, то це негативно відбивається на ефективності функціонування продовольчого ринку в цілому;

Рис. 1. Схема основних елементів економічного механізму регулювання продовольчого ринку*

*Джерело: автор

3) баланс інтересів усіх учасників єдиного технологічного циклу повинен встановлюватися за допомогою держави через різного роду нормативні і законодавчі інструменти, і державної підтримки місцевих виробників;

4) державний вплив на продовольчий ринок має носити протекціоністський характер по відношенню до сільськогосподарських товаровиробників. Цей принцип заснований на визнанні державою їх економічної слабкості в системі продовольчого ринку в силу більш низького рівня концентрації їх виробництва в порівнянні з іншими партнерами по ринку і з урахуванням властивій йому постійній великій ймовірності господарського та фінансового ризиків;

5) поєднання державного і регіонального підходів до регулювання, тобто управління продовольчим ринком в країні має представляти собою єдину систему, в якій органи управління різних рівнів тісно пов'язані між собою і знаходяться в постійній взаємодії. Цю взаємодію необхідно будувати на раціональному співвідношенні і субординації прийняття рішень по вибору напрямлень і методів впливу. Державному рівню належить визначальна роль

в ціновій, фінансово-кредитній, податковій, зовнішньоторговельній і антимонопольній політиці. На регіональному рівні регулювання продовольчого ринку в принциповому плані не повинно суперечити політиці державного центру, що дозволяє цьому регулюванню мати відносно самостійне значення і координувати загальну систему з урахуванням місцевих умов і особливостей, а також наявності власних фінансових і матеріальних ресурсів;

б) попереджувачий, а не надзвичайний і спонтанний характер контролю і впливу, тобто на основі постійного моніторингу внутрішнього і зовнішнього середовища, прогнозування розвитку продовольчого ринку, передбачення можливих негативних тенденцій та наслідків, запобігати їх для якнайшвидшого досягнення поставлених перед ним цілей;

7) функціонування продовольчого ринку має здійснюватися відповідно до сучасних вимог, тобто відмова від традиційної концепції «виробити продукцію і реалізувати її, щоб мати прибуток» і перехід на іншу – «виявити бажання споживачів і задовольняти їх, виробляючи необхідну продукцію і реалізуючи її за цінами, відповідним якості продуктів». Даний аргумент повинен бути основоположним для подальшого вдосконалення механізму функціонування продовольчого ринку.

Дослідження наукових аспектів формування та функціонування продовольчого ринку має значення як стартовий момент у пошуках прийняттого шляху його розвитку.

Потреби, виражені в грошовій формі, формують попит. Саме з позиції платоспроможності розглядають попит багато сучасних економістів, характеризуючи його як потребу, забезпечену грошовими коштами і представлену на ринку, або як «потреба, підкріплена купівельною спроможністю», або як «кількість продуктів, які споживачі готові і спроможні купити за деякою ціною з можливих цін протягом певного періоду часу».

Стосовно до ринку продовольчих товарів можна визначити попит, як винесені на ринок платоспроможні потреби, які можуть бути задоволені при наявності пропозиції. Попит показує, яку кількість продуктів харчування готові придбати покупці в даний момент часу за певною ціною і рівнем доходу.

У цьому зв'язку платоспроможний попит на регіональному ринку продуктів харчування можна розглядати як категорію, еквівалентну ємності ринку, яку, згідно теорії, домінуючою в науці в даний час, визначають як показник, що виражає результат задоволення ринкового попиту. Далі ми будемо розглядати саме макропит на ринку продовольчих товарів як категорію, що характеризується:

– відсутністю чітко визначеного товару, щодо якого пред'являється попит;

– неможливістю визначення тенденції більш глибокого задоволення попиту на конкретний вид товару при збільшенні загальної кількості придбаних товарів за рахунок зниження цін;

– тим, що сукупний попит на продукти харчування виражається через обсяг витрат споживачів на їх придбання.

Обсяг попиту характеризує не тільки сам ринок, але і його учасників – споживачів. З точки зору дослідження ринку та тенденцій його розвитку, на сьогоднішній день на ринку продовольства присутні різні види попиту: потенційний, зростаючий, що стабілізувався, згасаючий.

Потенційний (прихований) попит може мати місце, коли товар на ринок ще не виведений, але покупець уже готовий його придбати (про це можна судити за результатами маркетингових досліджень ринку продуктів харчування) чи може вказувати на те, що існуючі продукти харчування купуються населенням лише за відсутності у продажу більш якісних продуктів, доступних покупцеві за ціною. Даний вид попиту характерний на органічні продукти, втім ситуація аналогічна не тільки для ринку продовольства даного регіону, а й для ринку в цілому. В умовах збільшення доходів населення та підвищення якості життя на багато продуктів харчування пред'являється зростаючий попит. На українському продовольчому ринку це попит на продукти швидкої заморозки, молочні продукти, збагачені різними біо-добавками, фрукти та ін. Зростаючий попит спостерігається і на ринку «модних» продуктів – морських делікатесів, суші, сухих вин [1, с. 139].

Стабілізований попит, що характеризується тим, що він тримається на певному рівні досить тривалий час, може ставитися як до нових продуктів, темпи зростання попиту на які перестали збільшуватися, і продукт вступив у стадію зрілості, так і до продуктів, давно існуючим на ринку, що користуються постійним попитом і мало залежать від зовнішніх факторів. Незначні коливання величини попиту по регіонах залежать від зміни чисельності населення, національних особливостей харчування і харчових переваг споживачів. Наприклад, на ринку харчосмакових товарів попит на сіль і спеції тримається на постійному рівні тривалий час.

Згасаючий попит, що має тенденцію до скорочення з плином часу, що може бути обумовлене різними причинами, такими як зміна доходів населення, підвищення цін, зміна якості продукту, переваг споживачів та ін. Так, зі зміною доходів населення у бік їх зниження спостерігається згасаючий попит на дорогий алкоголь, в силу популяризації здорового

способу життя – на такі продукти як чіпси і газовані напої, особливо в сегменті молодих людей від 25 до 30 років.

Такий різновид попиту на продукти харчування, як ажіотажний чому немає цього виду попиту в переліку зверху попит, часто має місце в умовах інфляції, коли населення, прагнучи «позбутися» знецінення грошей, «вкладає» їх у продукти харчування з тривалим терміном зберігання (цукор, крупи, макарони, чай і. ін.). Сьогоднішня ситуація в країні, незважаючи на певну напруженість, пов'язану зі світовою кризою, не сприяє, тим не менш, прояву ажіотажного попиту, і він як такий на продовольчому ринку відсутній.

Сезонний попит відображає, в основному, переваги споживачів, обумовлені сезонними змінами в споживанні того чи іншого продукту, тому, наприклад, в літній час збільшується споживання фруктів, ягід, овочів, цукру, морозива та ін.

Також, крім зазначених видів попиту, залежно від стану ринку, попит на регіональному ринку продовольства можна охарактеризувати як негативний, відсутній, надмірний або повноцінний. На регіональних ринках продовольчих товарів майже по всіх товарних групах має місце умовно задоволений попит, коли при великому споживчому виборі продуктів харчування, населення їх, звичайно ж, купує, але якість цих товарів не відповідає бажанням споживачів (продукти часто містять ГМО, консерванти, штучні барвники, нітрати; при виробництві харчових продуктів в технологічному процесі застосовуються такі операції, як обробка хлором (м'яса курятини), гідрогенізація жирів (при виробництві маргарину) та ін.).

Задоволений попит, як і умовно задоволений, відповідає тій частині попиту, яка фактично задовольняється за рахунок зроблених населенням покупок продовольчих товарів. Незадоволений попит утворюється в результаті нереалізованого попиту через відсутність потрібних товарів у продажу, або низької їх якості, або високої ціни. В економічній літературі нерідко розрізняються поняття «незадоволеного» і «нереалізованого» попиту. При цьому, на відміну від незадоволеного, нереалізований попит може мати місце на ринку продовольчих товарів через брак часу у споживача для здійснення покупки або неготовності його (споживача) до здійснення покупки. Для маркетолога, безумовно, має велике значення причина, по якій товар не був куплений, і це в черговий раз підтверджує необхідність проведення моніторингів ринку продовольчих товарів [4, с. 15].

У залежності від часу пред'явлення попиту, на ринку продовольства попит може бути ретроспективним (попит минулих років), поточним (обсяг продажів за певний період часу в конкретних ринкових умовах) і перспективним (попит на продукти харчування, передбачуваний в

майбутньому періоді на основі прогнозування тенденцій розвитку економіки регіону та ринку продуктів харчування).

Незалежно від того, який вид попиту пред'являється на той чи інший товар, фактори формування попиту залишаються незмінними. Платоспроможний попит на регіональному ринку продуктів харчування зумовлений впливом трьох груп факторів: економічних, природних та соціокультурних, під впливом яких його структура може змінюватися (рис. 2.).

Рис. 2. Фактори, що формують платоспроможний попит на регіональному ринку продовольства*

*Джерело: [3]

Споживчий вибір, що формується під впливом сукупності факторів, визначається величиною і структурою ресурсного потенціалу споживача, характером розподілу ресурсів (стилем життя, рівнем культури, звичками тощо), які необхідно враховувати в процесі виробництва та реалізації продуктів харчування. При цьому основними факторами є економічна ситуація в країні та регіоні й сукупний випуск продуктів харчування.

Висновки і перспективи подальших розвідок. У процесі формування ринкового господарства перетворюються системи збуту продукції, правова база, фінансова і банківська системи, система ціноутворення, інформаційного забезпечення, змінюються потреби населення. Це є свідченням того, що на українському ринку в цілому і на регіональному ринку продуктів харчування, зокрема, можуть бути використані деякі форми і методи маркетингового управління, що лежать в основі управління формуванням і розвитком ринку продовольчих товарів. Дана концепція передбачає, що найважливішою умовою ефективного управління розвитком регіонального ринку

продовольчих товарів є вивчення кон'юнктури ринку і, зокрема, умов формування та розвитку платоспроможного попиту на продукти харчування. Маркетинг при цьому виконує свою найважливішу функцію – аналізу та прогнозування розвитку ринку, про що було обумовлено у дослідженні.

Маркетинговий підхід до проблеми управління регіональним ринком продовольчих товарів передбачає певну послідовність проведення аналітичної роботи, дослідження чинників формування платоспроможного попиту (фактора демографічного, рівня доходів, цін, особливостей поведінки споживачів і т.д.), структурних особливостей регіонального ринку продовольства, аналізу формування пропозиції продуктів харчування, зміни кількісних і якісних аспектів споживання продовольства в регіоні.

Великі системи мають властивість синергії, тобто володіють здатністю до багаторазового посилення ефективності функціонування системи в цілому при однонаправленому впливі вище досліджених факторів на кожен її елемент. Це відноситься і до управління регіональним ринком продовольчих товарів, для успішного функціонування якого потрібна спільна цілеспрямована діяльність усіх рівнів централізованого регулювання, заснована на використанні результатів маркетингових досліджень і прогнозуванні розвитку платоспроможного попиту, здійснювана з урахуванням дії об'єктивних економічних законів і оптимального поєднання державних, регіональних та особистих інтересів суб'єктів регіонального ринку продовольчих товарів.

Загалом, однією з обов'язкових умов ефективного поєднання плану і ринку є соціальна спрямованість маркетингового та державного управління. Соціальна орієнтація регіонального ринку продовольчих товарів визначає вибір суспільних пріоритетів і цілеспрямоване стимулювання певних сфер і напрямків діяльності. Концепція маркетингового управління передбачає розробку економічного механізму реалізації соціально-спрямованої моделі маркетингового управління регіональним ринком продовольчих товарів.

Отже, системний підхід до маркетингового управління регіональним ринком продовольства дозволяє, на основі аналізу ринку, визначити найбільш ефективні методи впливу на нього за допомогою комплексного маркетингу, і, в результаті перетворювального процесу, в ході якого реалізуються загальні функції управління, отримати більш високу (у порівнянні з «входом» в систему) ступінь задоволення потреб.

Список використаних джерел:

1. Власов В. І. Глобалізація і глобальна продовольча проблема / В. І. Власов // Економіка АПК. – 2004. – №1. – С. 15-22.
2. Немченко В. В. Продовольча безпека України / В. В. Немченко // Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки. – 2012. – №4 (70). – Том 2. – С. 179–183.

3. Організаційно-економічні інструменти державної аграрної політики в Україні. – К.: НІСД, 2012. – 31 с.
4. Перспективи економіки України в умовах глобальної макроекономічної нестабільності. – К.: НІСД, 2012. – 43 с.
5. Проект Закону України «Про продовольчу безпеку України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua
6. Проскура В. Ф. Науковий підхід до економічної безпеки з позицій стійкого розвитку регіону / В. Ф. Проскура // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка» : зб. наук. пр. – Мукачево: Вид-во «Карпатська вежа», 2014. – Випуск 1 (1). – С. 75-81.

Al'bina Katana, Candidate of Economic Sciences,
Chernivtsi trade and economic institute of KNTEU,
Chernivtsi

COMPLEX APPROACH IS TO FORMING OF SOLVENT DEMAND AT THE FOOD MARKET OF REGION

Annotation

Development of regional markets in a long-term period largely will be dictated by both a requirement in adaptation of the regional economic systems to the changes that took place as a result of scale фінансово-економічної crisis 2008-2009 and next period of global macroeconomic instability and vectorial orientation of integration processes. Therefore today there is a search of new models of organization of economic and public processes in the regions of Ukraine, revision of role of the state in defence of interests of population of regions. The level of development of regional food markets determines food strength of Ukraine security, and also determines the level of development of food markets of Ukraine.

Keywords: food market, regional market, demand, solvency, adjusting of food market development.

References:

1. Vlasov, V.I. (2004). Hlobalizatsiya i hlobalna prodovolcha problema. Ekonomika APK [Economics of agriculture], no. 1, pp. 15-22 (in Ukr.).
2. Nemchenko, V.V. (2012). Food security Ukraine. Zbirnyk naukovykh prats VNAU [Collected Works VNAU], no. 4 (70), vol. 2, pp. 179-183 (in Ukr.).
3. Orhanizatsiyno-ekonomichni instrumenty derzhavnoyi ahrarnoyi polityky in Ukayini [Organizational and economic instruments of the state agricultural policy in Ukraine] (2012). Kyiv, 31 p. (in Ukr.).
4. Percpektyvy ekonomiky Ukrayiny in Crises hlobalnoyi makroekonomichnoyi nectabilnosti [Prospects of Ukraine's economy amid the global economic turbulence] (2012). Kyiv, 43 p. (in Ukr.).
5. Ukrayiny Draft Law "On food safety in Ukraine". Available at: www.zakon.rada.gov.ua. (in Ukr.).
6. Proskura, V.F. (2014). Scientific approach till the economic security of the position of sustainable development in the region. Naukovyy vicnyk Mukachivckoho derzhavnoho univercytetu. Seriya "Ekonomika" [Scientific Journal State University of Mukachevo. Series "Economy"]. Karpatska Vega, Mukachevo, vol. 1 (1), pp. 75-81 (in Ukr.).

